

Knappe verkopers

Column Jan Bouwens

Discriminatie mag niet. Toch lijken zowel verkopers als klanten te discrimineren.

Autodealers blijken volgens een studie van Ian Ayres en Peter Siegelman vrouwen te discrimineren. Ze offeren vrouwen een hogere prijs dan mannen. Echter, David Harless en George Hoffer doken dieper in de data en ontdekten dat de initiële bieding aan vrouwen hoger ligt, de uiteindelijke winst op mannen en vrouwen is gelijk. Het lijkt erop dat verkopers vrouwen aanvankelijk een hogere prijs bieden opdat zij uiteindelijk het beoogde winstdoel bereiken. Uiteindelijk betalen mannen en vrouwen dus evenveel voor dezelfde auto. Verkopers schatten juist in dat vrouwen langer blijven onderhandelen.

Maar hoe zit het met de klanten? Wel, die blijken te discrimineren op basis van uiterlijk. Jeff Biddle en Daniel Hamermesh wilden inzicht krijgen in de vraag of werkgevers discrimineren op uiterlijk. De onderzoekers namen een cohort juristen wier foto's telkens door twee mannen en twee vrouwen werden beoordeeld op een schaal van ongekend mooi tot en met ver verwijderd van gemiddeld knap. Het blijkt dat knappe juristen vijf jaar na hun afstuderen meer verdienen dan hun vergelijkingsgroep. Dit inkomensverschil kan niet worden toegeschreven aan discriminatie door de werkgever, omdat het verschijnsel optreedt bij zowel advocaten in dienstverband als bij advocaten die voor eigen rekening werken.

Uit analyse van de data blijkt dat klanten bij voorkeur knappe

advocaten op hun zaak inzetten. Onduidelijk is of klanten discrimineren omdat knappe advocaten succesvoller zijn in de rechtszaal, of dat de klant zelf de voorkeur geeft aan een advocaat met een goed uiterlijk.

Ook blijkt de knappere verschijning vaker in de private dan in de publieke sector te werken. Dit resultaat voeren de onderzoekers terug op zelfselectie van de betrokken juristen.

We moeten dus oppassen snel te concluderen dat medewerkers of werkgevers discrimineren. Het is belangrijk om oppervlakkige verschillen nauwgezet te analyseren. Autoverkopers maken een rationele inschatting van onderhandelingsruimte, terwijl klanten liever juridische hulp vragen van mooi uitziende advocaten. Om die laatste discriminatie te beëindigen is een aselechte toewijzing van advocaten nodig.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau berichtte onlangs dat schoolverlaters met een allochtone achtergrond minder kans maken op werk. De media concluderen op basis van deze uitkomsten dat nieuwe Nederlanders worden gediscrimineerd. Dit staat echter helemaal niet vast. In onderzoek geven allochtonen aan te worden gediscrimineerd, op basis van werkloosheidscijfers wordt vastgesteld dat allochtonen minder vaak werk hebben. Deze twee gegevens zijn ontoereikend om discriminatie door de werkgever vast te stellen en geven daarom ook geen inzicht in mogelijke redenen voor discriminatie van allochtone schoolverlaters door werkgevers.

.....
Jan Bouwens is hoogleraar accounting Universiteit van Tilburg.

Meer informatie: Jeff Biddle en Daniel Hamermesh, 'Beauty, productivity, and discrimination: Lawyers' looks and lucre', Journal of Labor Economics vol. 16 (1998) nr. 1. David Harless en George Hoffer, 'Do women pay more for new vehicles?', The American Economic Review vol. 92 (2002) nr. 1. Discriminatiemonitor SCP 2007.

